

Szeged múlt évi gazdálkodása és az idej tennivalók

A beszámoló és a vita alapján megállapította a városi pártbizottság, hogy a Központi Bizottság 1972. novemberi határozata Szegeden is meggyorsította a X. kongresszus határozatainak végrehajtását. A gazdaság-szervező munka a hatékonyság fokozására, a szervezés fejlesztésére, a termelés gazdaságosságának javítására, az időarányos népgazdasági és vállalati tervfeladatok teljesítésére irányult. Az eredmény: Szeged teljesítette a Központi Bizottság határozatából, a megyei és a városi pártbizottság, állásfoglalásából adódó feladatokat. Ez jelentős részben annak is köszönhető, hogy mind határozottabban érvényesül a párt munkáspolitikája, amely nemcsak az üzemekben teremtett jó hangulatot, megfelelő politikai légkört, hanem másutt is: jól érezték magukat a szövetkezeti parasztok, az értelmiségiek, alkalmazottak stb. Nyilvánvalóvá vált, hogy a munkáspolitikát az egész dolgozó nép érdekelt, szolgálja, ezért ezt a politikát köteleességünk következetesen tovább folytatni és fejleszteni.

1.

A termelés növekedési üteme azonos az országossal, az egyes ágazatok között azonban lényeges a különbség. Változatlanul gyors fejlődés jellemzi a nehéz- és gépipar termelését. Kiemelkedő a szénhidrogén-termelés, amely 65 százalékkal növekedett. A könnyűipari üzemek produkuma a népgazdasági átlag alatt maradt. A tanácsiparban mintegy 9 százalékos, az ipari szövetkezetekben 15 százalékos a termelés növekedése. E kisebb egységek ugyanis rugalmasabban tudnak alkalmazkodni a kereslet változásaihoz.

Javult a termelés gazdaságossága. A folyamatos vállalati intézkedések hatására a gazdaságtalan termelés részaránya nem jelentős. Tovább fejlődött az ipari üzemek külkereskedelmi tevékenysége. A gazdasági hatékonyság javulását jól mutatja a vállalati jövedelmezőség alakulása is: a szegedi gyárak és szövetkezetek eredményei tavaly mintegy 8–10 százalékkal javultak. A munka termelékenysége 1973-ban is kedvezően alakult, a termelés bővülését 90 százalékos termelékenységből fedezték a vállalatok. Ezt a technikai színvonal fejlődése, a kibontakozó szervezési tevékenység és a jó anyaggazdálkodás segítette elsősorban.

A felszólalások is aláhúzták, amit a jelentés megállapított: a múlt évben tovább fejlődtek, korszerűsödtek a város üzei. Elkészült az újszegedi szövőcsarnok, szövő- és fonógépek cseréjére került sor, fűtőházak gyártását kezdte el a KSZV, amely elsősorban a tökéletes országba irányuló export növelését teszi lehetővé. A ruhagyárban új gépeket szereztek be, folytatódott a Pannónia szőrmeggyár rekonstrukciója. Jó ütemben halad a bútorgyár új üzemcsarnokának építése.

Úgy ítélte meg a városi pártbizottság, hogy az élelmiszeripar szintén eredményes esztendő zárt, termelése főleg a belföldi igények kielégítését szolgálta. Jelentősen növekedett az export is: húsból, húskecskék, konzerváruk, és kenyérgabonából az előző évekhez képest szállítottak külföldre. Az élelmiszeripar termelése összességében a népgazdasági átlagnak megfelelően alakult. A lakosság tej- és kenyérellátásával egész évben nem volt baj, bár szervezetlenség miatt esetenként hiányok jelentkeztek. A tasakolt tej és a fóliába csomagolt kenyér, a kezdeti idegenkedés után, közkezdett lett. Az üzembe helyezett zsemle- és kifligyártó gépsoron jó minőségű és elegendő péksüteményt tud gyártani a sütőipari vállalat.

A város mezőgazdaságának fejlődését a kiegyensúlyozottság jellemezte. Az állattenyésztésben a tehénállomány állandósult, és jelentős minőségi javulás tapasztalható. Az évi átlagos tejtermelés tehénenként 2270 liter. A sertésállomány 38 százalékkal növekedett. 1973-ban a termelőszövetkezetek 69 millió forintot ruháztak be.

A város építőiparát — a fejlődés mellett — a belső strukturális aránytalanságok jellemzik. A házgyár lehetővé teszi az éves lakástervek megvalósítását, a szakipari munka azonban a szereléstől továbbra is jelentősen elmarad, ezért a befejezési munkák elhúzódnak. Ez főleg a lakásépítésnél okoz gondot.

A szállítási igényeket a szállító vállalatok kielégítették. A szegedi vasúti csomópont 15,8 százalékkal, a Vo-

lán 10. sz. Vállalat 19 százalékkal több árut szállított, mint az elmúlt évben.

2.

Kedvezően alakultak a város lakosságának életkörülményei. A központi és helyi bérfejlesztések hatására gyorsan — 9–10 százalékkal — emelkedtek a munkabérek, s ennek kedvező volt a visszhangja. A béremelés differenciált elosztásával a munkások egyetértettek, azt általában igazságosnak találták. A város lakosságának pénzjövedelmei mintegy 8,5 százalékkal emelkedtek.

Az áruellátásról annyit: a kiskereskedelmi forgalom az 1972. évtől 10–11 százalékkal haladja meg. A vegyes iparcikk 13,8 százalékos növekedést mutat, a ruházati forgalom mérsékelten, 2,1 százalékkal emelkedett. A kedvező jelenségek mellett természetesen gondok is jelentkeztek. A kereskedelemben többször került sor árengedményes vásárok rendezésére, amelyek elsősorban — munkáspolitikákkal összhangban — az alacsonyabb jövedelmű családok gondjain enyhítettek.

3.

A városfejlesztésre mind a párt, mind a tanács szervek nagy figyelmet fordítottak. A módosított IV. öt éves lakásépítési tervet a városi pártbizottság megtárgyalta és elfogadta. Eszerint a tervidőszakban 10 500 lakás felépítését kell szorgalmazni, segíteni. 1973-ban 2 ezer 85 lakás készült el a városban. Három év alatt összesen 5 ezer 898 lakás épült, a hátralevő két évben pedig 4 ezer 615-öt kell felépíteni. Továbbra is sok gondot okoz a lakótelepi kapcsolódó létesítmények megépítésének elhúzó-dása. A város felszabadulásának 30. évfordulójára kibontakozott mozgalom belül illetékes vállalatok és szervek szocialista szerződést kötöttek, amelynek alapján reális lehetőség van arra, hogy Tarjánban idén két, egyenként 1300 négyzetméteres ABC-áruház, egy 750 négyzetméteres étterem-presszó és egy 530 négyzetméteres ABC-áruház fölépüljön. Időelő-lódással, sok gondnal, de halad az új szálloda építésének előkészítése, s az építés idén elkezdődik.

Az autóbussz közlekedés fejlesztése az elmúlt években jelentős eredményekkel járt. A Volán meglévő gépkocsiparkjával azonban további szállítási kapacitást már nem tud biztosítani. A sok elhasznált kocsival a menetrend betartása komoly gondot okoz, járatkimaradások miatt — különösen csúcsidőben — nagy a zsúfoltság. A fejlesztést szolgáló új típusú autóbuszokat az Ikarus ez évben szállította le.

Jelentős hatással van a lakosság életkörülményeinek alakulására a közműellátottság is. Tavaly legtöbb probléma a vízellátással volt, főleg a nvári hónapokban. Enyhített a gondokon a IV-es számú vízmű részleges üzembe helyezése. A csatornázásban sok évtizedes elmaradást kell megszüntetni, legfontosabb a rókus-móravárosi főgyűjtő építése. Tavaly az építés felgyorsult, és ez év végére valószínűleg Tarjánvárosig elkészül. A legdinamikusabb változás a gázszolgáltatásban van. A földgáz-felhasználás növelése és a városigaz-gyártásról a gazdaságosabb földgáz-felhasználásra való áttérés megkívánja a külső elosztóhálózat felújítását, és ezzel párhuzamosan az épületek belső szerelési és felújítási munkáinak elvégzését is. A városi pártbizottság megállapította: megvan a lehetősége annak, hogy Szeged felszabadulásának 30. évfordulójára a gázprogram befejeződjék.

Felgyorsult az útépítés is. Az egyidejű útlezárások miatt ez sok problémát okoz, a befejezés után azonban a város úthálózata alapvetően megjavul. A villamosenergia-ellátás lépést tudott tartani a növekvő igényekkel.

Az életszínvonal emelkedésével egyre jobban növekszik a szolgáltatások iránti kereslet. A kiemelt szolgáltatási tevékenység fejlődése — a lakáskarbantartás kivételével — megfelelő. Ennek ellenére további intézkedések szükségesek: a különböző szektorok közötti koordináció javításával törekedni kell a peremkerületek, az új városrészek ellátására is.

4.

Mint a pártbizottság megállapította, feladatainkat a Központi Bizottság 1973. november 28-i határozata és a

megyei pártbizottság gazdaságpolitikai állásfoglalása szabja meg. A lakásépítés és a járulékos beruházások nagyobb üteme érdekében javítani kell a koordinációt, a tanács szervekben és a lebonyolítást végző vállalatoknál egyaránt. Szükséges a tanács előkészítő munkák gyorsítása: időben hozott döntésekre, program-jóváhagyásra, tervezési megbízásra, továbbá következetes ellenőrzésre és beszámoltatásra kell törekedni. A város és hazánk felszabadulásának 30. évfordulóját új létesítmények átadásával is ünnepesebbé kell tenni.

Idén 2 ezer 188 lakás felépítésével számolunk. Építőipari szervezeteink felkészültsége lehetővé teszi, hogy az elmúlt évben elmaradt 159 lakás is felépüljön, és hosszú évek óta először túlteljesítsük célsoportos lakásépítési tervünket.

Hangsúlyozta a pártbizottság a jobb kereskedelmi ellátás fontosságát. Javuló készletgazdálkodással el kell érni az úgynevezett olcsóbb áruk folyamatos kínálatát. Néperősségi politikai céljainknak megfelelően, különös figyelmet kell fordítani a gyermekruházi ellátás javítására.

Feladat a közlekedésben jelentkező feszültségek megszüntetése, új autóbuszok és nagy befogadóképességű csuklós villamosok üzembe állításával. Figyelemmel kell kísérni és segíteni az E5-ös és 55-ös utak építését, a munka gyorsítását, tovább kell folytatni az új hid előkészítő munkáit. A zavartalan vízellátás érdekében szorgalmazni kell a folyamatban levő beruházások üzembe helyezését. A rókus-móravárosi főgyűjtőcsatorna építésének segítése mellett, gondoskodni kell a déli főgyűjtő előkészítéséről és a munka megkezdéséről. A városi gázprogramot október 11-re be kell fejezni. A városfejlesztési munkában jól kell hasznosítani azt a társadalmi erőt, amelyet Szeged felszabadulásának 30. évfordulójára kibontakozott mozgalom, illetve a társadalmi és tömegszervezetekben dolgozók képviselnek. Adottak a lehetőségek ahhoz, hogy a szakszervezet és a Hazafias Népfront aktív közreműködésével jelentősen előbbre lépünk a város szépítésében, parkosításában.

A gazdaságpolitikai szervezőmunka legfontosabb feladatait a szervezett-ség javításában, a veszteséges termelés csökkentésében, az ipari kapacitások jobb kihasználásában és a beruházások hatékonyságának fokozásában jelölte meg a városi pártbizottság. El kell érni, hogy a város fejlődése járuljon hozzá a megyei és az ösztársadalmi célok eléréséhez. Ennek érdekében a város vállalatainál és szövetkezeteiben el kell érni a népgazdasági tervben előírt, termelés-növekedést.

Változatlanul fontos feladat a külkereskedelmi értékesítés szorgalmazása, a szocialista exportkötelezettségek maradéktalan végrehajtása. Az ipari üzemek árpolitikája feleljen meg a népgazdasági elvárásoknak. A térszékben a termelés gyorsabb ütemű növelését kell megvalósítani.

Gazdaságpolitikai feladataink megvalósításáért maradéktalanul végre kell hajtunk a Központi Bizottságnak a munkaverseny-mozgalom tökéletesítésére hozott határozatát. A pártszervezeteknek, a szakszervezeteknek dolgozó kommunisznak és a gazdaságvezetőknek gondoskodniuk kell a munkaverseny-mozgalom továbbfejlesztéséről, a takarékos-sági célok eléréséről, a szocialista brigádmozgalomban rejlő lehetőségek jobb kihasználásáról. Az erkölcsi elismerés fokozása mellett tovább kell tökéletesíteni az elosztást, az anyagi elismerést. Arra kell törekedni mindenütt, hogy a dolgozók által is igazságosnak tartott bérézés valósuljon meg. A szakszervezetekben és a tömegszervezetekben dolgozó kommunisnak — érdekvédelmi és érdekvédelmi tevékenységük mellett — az addiginél jobban támogassák bér- és árpolitikai céljaink elérését. A pártszervezetek hatékonyan segítsék és irányítsák a KISZ termelési tevékenységét.

Végül a gazdaságpolitikai agitáció feladatait szabta meg a pártbizottság, hangsúlyozva, hogy ebben a munkában is a pártvezetőknek kell építeni. Továbbfejlesztésünk kulcskérdése a szocialista demokrácia bővítése, a jó munkahelyi légkör továbbfejlesztése. 1974-ben a pártszervezetek fordítsanak nagy gondot arra, hogy a demokratikus fórumok tartalmasan, politikai céljaiknak megfelelően működjenek.

A pártszervezetek, a tömegszervezetek és a gazdasági vezetés ösztönözze jobban a munkásokat szakmai és általános műveltségük növelésére.

Miniszteri konferencia Budapesten

A szocialista országok egészségügyi minisztereinek 1972. évi XIII. üléséből február 12–14 között Budapest kerületében sor. A tanácskozáson a szocialista országok egészségügyi miniszterei Magyarországon tartják. A konferencia szakmai témája a sürgősségi be-

tegelés, amelynek előkészítését szakértői értekezletre február 12–14 között Budapest kerületében sor. A tanácskozáson a szocialista országok egészségügyi miniszterei Magyarországon tartják. A konferencia szakmai témája a sürgősségi be-

Tihanyi biológusok felfedezése

A Magyar Tudományos Akadémia tihanyi biológiai intézetében — ahol az idegsejtek és az idegrendszer ismeretlen faktorait kutatják — nemzetközi viszonylatban is rendkívüli érdeklődésre számot tartó felfedezést tettek. Ez a felfedezés az idegsejtek újszerű rendszerezésének alapjait jelenti. A tihanyi kísérleti alanyok óriási idegsejttel rendelkező csigák, ezeknek egy-egy sejtje gyakran eléri a félmillimétert is. Így a sejt működési mechanizmusa könnyebben szemmel tartható, mint a 20–30-szor kisebb emberi idegsejté. A nagyszabású és szerteágazó kísérletekbe a biológusok mellett elektromérnökök és kibernetikusok is bekapcsolódtak. Ennek az együttműködésnek egyik gyümölcsöző eredménye a mostani felfedezés, amelynek lényege, hogy az idegsejteket aszerint különböztetik meg egymástól, miként reagálnak az ingerületeket szállító kémiai anyagokra. A tihanyi kutatók alapították meg, hogy öbiátor, vagy más néven transzmitter anyagokra különbözőképpen reagálnak az idegsejtek. Még az azonos szerkezetű sejtnek sem egyformán viselkednek a közvetítő kémiai anyagokkal szemben. Így arra a következtetésre jutottak, hogy idegsejteket, nemcsak morfológiailag, hanem kémiai érzékenységüket tekintve is meg kell különböztetni. Az újszerű rendszerezéssel három csoportra osztották az idegsejteket. E fontos kutatási eredmény kiértékelésére von maga után.

Koszorúzás és emlékkiállítás

Móra Ferenc halálának 40. évfordulója alkalmából tegnap délután megkoszorúzták az író szobrát a Nemzeti Emléksarkban és a Móra-parkban. A koszorúzási ünnepségen részt vettek a városi tanács, a Hazafias Népfront, az író nevét viselő intézmények és iskolák képviselői.

A múzeum irodalomtörténeti állandó kiállításának termében dr. Juhász Antal a Móra-kutatás új dokumentumaiból állított össze emlékkiállítást. A kéziratok közül néhány Hegedűs András főiskolai főigazgató gyűjtéséből való, így Móra fiatal-kori, egyetemi években írt versei és a menyasszonyához írt levelek. Az újdonságok között található egy sek-

1970-ben előkerült fénykép, amely múzeumi dolgozósbájában ábrázolja. A tablót, amelyen Rókaprém című verse sajátkezű illusztrációkkal látható, tavaly vásárolta meg a múzeum. 1929-ben a szegedi polgármesterhez intézett folyamodvány, Kiss Lajos vásárhelyi néprajztudóshoz írt levelei és más kéziratok mellett régészeti rajzait is most, először mutatják be. A szép, plasztikus rajzok az ásatásokkal egyidőben készültek, a leleteket örökölték meg. Az állandó kiállítás anyaga mellett a múzeum most bemutatott új szerzeményei nemcsak a nagyközönség, hanem a Móra-kutatók, szakértők figyelmére is érdeme-